

Introduction à la littérature française is een methode die ruime gebruiksmogelijkheden biedt: cultuuroverdracht, leesplezier, zelfwerkzaamheid. Wel zal de docent zelf keuzes moeten maken, omdat de behandeling van de totale inhoud voor de meeste vreemdetalenleraren geen haalbare kaart (meer) is. Zo kan hij, na een korte behandeling van de theorie, met de klas de teksten behandelen die hij leuk vindt. Hij kan zich wat een aantal perioden betreft, tot die theorie beperken. Hij kan ook uitsluitend een aantal teksten behandelen en die laten verwerken middels creatieve opdrachten. Hij kan bepaalde perioden zelfstandig door leerlingen laten verwerken bijvoorbeeld via een scriptie. Al met al een methode die zowel letterlijk gevolgd kan worden als ruimte biedt voor de eigen inbreng van leerling en docent. Voorwaarde is wel, dat de docent zich in de meerderheid van de teksten moet kunnen vinden.

Camiel van Woerkum

F. Chevy en I. Gorkovoi, *Introduction à la littérature française*. Educaboek Culemborg 1991, vierde druk.

Rectificatie

In veel branches geldt, dat elke aandacht -positief of negatief- voor een produkt de naamsbekendheid verhoogt en uiteindelijk positief effect heeft. In de wetenschap ligt dit anders. Vandaar dat ik graag een drietal punten recht wil zetten naar aanleiding van de -overigens positieve- bespreking van mijn dissertatie door Anja Bijlsma in het vorige nummer van Tsjip.

De vijf literatuurboeken die ik uitvoerig onderzocht heb, zijn: *Kurz und bündig, Spiegel der deutschen Literatur, Zeitbild und Dichtung, Deutsche Dichtung* en *Durchblicke*. De door Anja Bijlsma genoemde titels *Ueberblick über die deutsche Literatur, Deutsche Literatur* en *Duitse literatuur vanaf 1500 tot heden*, zijn niet meer verkrijgbaar, maar werden nog wel in mijn doctoraalscriptie van 1986 besproken. De overige 28 gebruikte titels, goed voor 24% van de markt, werden niet in het verdere onderzoek betrokken, omdat de verzamelde gegevens niet representatief zouden zijn. De derde en laatste correctie betreft de uitvoerigheid van het onderzoek. Van de vijf literatuurboeken zijn alle hoofdstukken in de analyses betrokken, dus niet alleen de hoofdstukken over *Romantik* en *Expressionismus*. Deze beperking gold wel voor mijn doctoraalscriptie.

Eus Schalkwijk

Onze excuses, ook tegenover de lezers van dit blad. Redactie.